

PHÂN TÍCH TÁC ĐỘNG CỦA TÀI NGUYÊN DƯ THỪA ĐẾN XUẤT KHẨU CỦA DOANH NGHIỆP VIỆT NAM

Mã số: B2021-NTH-04

Cơ quan quản lý: Bộ Giáo dục và Đào tạo

Chủ nhiệm: TS Đinh Thị Thanh Bình

Các thành viên tham gia:

TS Chu Thị Mai Phương

TS Nguyễn Thị Thanh Huyền

TS Vũ Thị Phương Mai

TS Nguyễn Thị Hồng

ThS Lê Huyền Trang

ThS Lê Kiều Phương

ThS Nguyễn Thúy Quỳnh

ThS Nguyễn Thu Giang

ThS Lê Thu Trang

Thời gian bắt đầu/kết thúc (bao gồm cả thời gian gia hạn): 01/2021 - 06/2023

1. Mục tiêu, đối tượng, phạm vi, tóm tắt phương pháp nghiên cứu

(1) Mục tiêu nghiên cứu

Phân tích tác động của TNDT, cụ thể là dư thừa nhân lực và dư thừa tài chính, đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam nhằm đề xuất các kiến nghị và chính sách giúp các doanh nghiệp có những định hướng đúng đắn trong quản lý tài nguyên, xây dựng chiến lược phù hợp để có thể tham gia vào thị trường xuất khẩu.

(2) Đối tượng nghiên cứu

Tác động của TNDT, cụ thể là dư thừa nhân lực và dư thừa tài chính, tới xuất khẩu của doanh nghiệp.

(3) Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi nghiên cứu về nội dung: tác động của TNDT đến xuất khẩu của doanh nghiệp sản xuất Việt Nam.

Phạm vi không gian: Nghiên cứu thực hiện cho cấp độ doanh nghiệp Việt Nam.

Phạm vi thời gian: Số liệu thứ cấp được sử dụng để phân tích mô hình hồi qui là từ năm 2015 đến năm 2019. Số liệu thứ cấp được sử dụng để phân tích thực trạng của tài nguyên dư thừa, thực trạng của hoạt động xuất khẩu của các doanh nghiệp Việt Nam là từ năm 2016 đến năm 2022.

(4) Tóm tắt Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện, đề tài sẽ sử dụng một số phương pháp nghiên cứu chủ yếu sau: Phương pháp tổng quan tài liệu: Phương pháp này được sử dụng nhằm rà soát các tài liệu, các nghiên cứu trong và ngoài nước có liên quan tới tác động của TNDT đến xuất khẩu ở cấp độ doanh nghiệp. Việc kế thừa các kết quả nghiên cứu có trước giúp tăng cường cơ sở khoa học, hiểu biết cần thiết cho công việc nghiên cứu.

Phương pháp thống kê, mô tả: Phương pháp này được sử dụng nhằm tổng hợp, mô tả và đánh giá thực trạng TNDT và hoạt động xuất khẩu tại các doanh nghiệp Việt Nam theo thời gian.

Phương pháp so sánh đối chiếu: Đề tài sử dụng phương pháp so sánh đối chiếu nhằm phân tích những điểm tương đồng và khác biệt về thực trạng TNDT và hoạt động tại các doanh nghiệp Việt Nam theo loại hình doanh nghiệp, quy mô doanh nghiệp và ngành công nghiệp theo thời gian.

Phương pháp phân tích hồi qui: Để đánh giá tác động của TNDT đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam, đề tài xây dựng 02 mô hình hồi qui dựa trên nghiên cứu của của Paeleman và cộng sự (2017). Mô hình đầu tiên nghiên cứu ảnh hưởng của TNDT đến khả năng tham gia xuất khẩu của doanh nghiệp. Do biến phụ thuộc là biến giả nên nhóm tác giả sẽ sử dụng mô hình xác suất tuyến tính (LPM) để đánh giá tác động của TNDT tới xác suất tham gia hoạt động xuất khẩu của doanh nghiệp. Mô hình thứ 2 nghiên cứu ảnh hưởng của TNDT đến cường độ xuất khẩu của doanh nghiệp. Do biến phụ thuộc là biến liên tục, đề tài sẽ sử dụng mô hình tác động ngẫu nhiên cho dữ liệu mảng. Hai mô hình này là lựa chọn phù hợp cho đặc tính của biến phụ thuộc cũng như cấu trúc dữ liệu (Wooldridge, 2019). Trong cả hai mô hình, nhóm nghiên cứu sẽ thực hiện ước lượng với toàn bộ doanh nghiệp cũng như với các nhóm doanh nghiệp được chia theo quy mô, loại hình và ngành công nghiệp. Dữ liệu nghiên cứu của đề tài dựa vào dữ liệu điều tra doanh nghiệp Việt Nam do Tổng cục thống kê thực hiện từ năm 2015 đến năm 2019.

Phương pháp điều tra khảo sát: Đề tài sử dụng phương pháp điều tra khảo sát thông qua hình thức điều tra, phỏng vấn một số doanh nghiệp về tác động của TNDT đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam. Đề tài thực hiện phỏng vấn đại diện của 50 doanh nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội.

2. Tóm tắt các kết quả nghiên cứu chính

Đề tài nghiên cứu đã đạt được một số kết quả chủ yếu sau:

- i. Hệ thống hóa được cơ sở lý luận và cơ sở thực tiễn về tác động của tài nguyên dư thừa đến xuất khẩu của doanh nghiệp.
- ii. Đánh giá được thực trạng về tài nguyên dư thừa và hoạt động xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam.
- iii. Đánh giá được thực trạng tác động của tài nguyên dư thừa đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam, tập trung vào tài nguyên nguồn nhân lực và tài chính.

- iv. Phân tích được sự khác biệt trong tác động của tài nguyên dư thừa đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam theo loại hình doanh nghiệp, quy mô doanh nghiệp và ngành công nghiệp.
- v. Đề xuất được các giải pháp và khuyến nghị chính sách nhằm giúp các doanh nghiệp có những định hướng đúng đắn trong quản lý tài nguyên, xây dựng chiến lược phù hợp để có thể tham gia vào thị trường xuất khẩu.

3. Các sản phẩm khoa học (bài báo, sách...) của đề tài

- 01 bài báo đăng trên tạp chí quốc tế (có trích dẫn nguồn của đề tài)

Đinh Thị Thanh Bình, Tu Thuy Anh, Chu Thi Mai Phuong Chu (2023), "Slack Resources and Export Intensity: New Empirical Evidence from Vietnam", *Economies* 11, no. 2: 68, **SCOPUS/Q1**, ISSN: 2227-7099

Link: <https://doi.org/10.3390/economies11020068>

- 01 bài báo đăng trong nước được tính điểm bởi HĐGSNN (có trích dẫn nguồn của đề tài)

Đinh Thị Thanh Bình (2023), "Tài nguyên dư thừa và khả năng tham gia xuất khẩu của các doanh nghiệp ở Việt Nam", *Tạp chí Kinh tế và Phát triển*, số 312, tháng 6 năm 2023, trang 2-10, ISSN: 1859-0020

Link: <https://doi.org/10.33301/JED.VI.1125>

- 01 sách tham khảo thể hiện nội dung chính của đề tài nghiên cứu, được xuất bản bởi NXB trong nước (có trích dẫn nguồn của đề tài)

Đinh Thị Thanh Bình (2023), Nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động xuất khẩu của Việt Nam, NXB Thanh Niên, ISBN: 978-604-979-874-0

4. Sản phẩm ứng dụng

- Báo cáo phân tích thực trạng tác động của tài nguyên dư thừa đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam, tập trung vào tài nguyên nguồn nhân lực và tài chính.
- Báo cáo phân tích sự khác biệt trong tác động của tài nguyên dư thừa đến xuất khẩu của doanh nghiệp Việt Nam theo loại hình doanh nghiệp, quy mô doanh nghiệp và ngành công nghiệp.
- Bản đề xuất các giải pháp và khuyến nghị chính sách nhằm giúp các doanh nghiệp có những định hướng đúng đắn trong quản lý tài nguyên, xây dựng chiến lược phù hợp để có thể tham gia vào thị trường xuất khẩu.

5. Sản phẩm đào tạo

- Đào tạo 01 thạc sĩ, bảo vệ thành công luận văn tốt nghiệp thạc sĩ có nội dung liên quan đến đề tài.